Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003436

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-11-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бруньов Максим Ігорович
2. Maxim I. Brunev

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 201 Агрономія

Дата захисту: 28-11-2024

Спеціальність за освітою: 201 - Агрономія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 7060

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.33.29, 68.35.31

Тема дисертації:

1. Особливості формування врожаю та якості зерна сої та нуту залежно від рівня живлення в умовах Лівобережного Лісостепу України

2. Features of crop formation and grain quality of soybean and chickpea according to the level of nutrition under the conditions of the Left Bank Forest-Steppe of Ukraine.

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 201 «Агрономія». – Сумський національний аграрний університет, Міністерство освіти та науки України, Суми, 2024. Обґрунтування вибору теми дослідження. До основних зернобобових культур України належать горох, соя, нут, чина та сочевиця. Зерно бобових збалансоване за поживністю (адже містять протеїн, вуглеводи, вітаміни, жири, незамінні та замінні амінокислоти тощо), рослини здатні забезпечувати культури сівозміни у біологічному азоті, мобілізувати з ґрунту малорозчинні форми фосфору. Вирощування бобових дозволяє зробити ефективним не лише аграрний бізнес, а й покращити агрофізичний стан ґрунту. Однією з головних біологічних особливостей цих культур є здатність створювати симбіотичні комплекси з ґрунтовою біотою, за допомогою яких зв’язується значна кількість азоту з повітря. Такий процес відбувається завдяки бульбочковим бактеріям, які, проникаючи в кореневі волоски проростків, інтенсивно діляться та формують

бульбочки. Ця властивість є визначальною, оскільки інші культури є лише споживачами цього елемента, тоді як бобові не лише засвоюють азот із повітря, а й збагачують ґрунт у доступному вигляді для наступної культури сівозміни. Це дозволяє скоротити норми внесення азоту і, як наслідок, знизити екологічне навантаження на агроценоз та зменшити фінансові витрати. Проведені спостереження метрологічної мережі України свідчать про те, що зміни клімату, особливо підвищення температурного режиму мають істотний вплив на низку метеорологічних параметрів. Таких змін зазнали і умови Лівобережного Лісостепу України. Доведено підвищення забезпеченості теплом вегетаційного періоду та наявний дефіцит опадів, що 3 свідчить про формування умов, характерних для більш південних регіонів країни (Миколаївської, Запорізької та Дніпропетровської областей). Таким чином, очевидне переміщення тепловимогливих культур на північ нашої країни. Саме до таких перспективних культур належать соя та нут. Водночас необхідно відзначити підвищення вимог до зібраної сировини. Так, сьогодні є пріоритетним отримання зерна, збалансованого за вмістом цінних амінокислот та інших сполук. Отже, вибрана тематика є важливою і актуальною, оскільки в умовах Лівобережного Лісостепу не досліджувалась. Вперше вивчено сортові особливості формування показників габітусу рослин, структури врожаю зерна сучасних сортів сої та нуту в умовах Лівобережного Лісостепу України. Проаналізовано особливості формування маси 1000 зернин, вмісту білка і олії залежно від сорту та рівня живлення. Визначено амінокислотний склад. Оптимізовано технологію вирощування сої і нуту за добору більш адаптованих сортів та рівнів живлення для умов Лівобережного Лісостепу України. Набула подальшого вивчення ступінь впливу метрологічних показників (опади, температура) на габітус рослин, складові структури врожаю та показники його якості залежно від сортових особливостей та рівня удобрення. Розраховано та обґрунтовано економічні та енергетичні показники ефективності вирощування сої та нуту залежно від сортових особливостей та рівня удобрення.

2. Thesis for a Doctor of Philosophy in agronomy – Specialty 201 – Agronomy. – Sumy National Agrarian University, Ministry of Education and Science of Ukraine. – Sumy, 2024. The rationale for choosing the research topic. The main leguminous crops of Ukraine are peas, soybeans, chickpeas, chickpeas, and lentils. Leguminous crops have a high nutritional value (they contain a large number of proteins, carbohydrates, vitamins, fats, etc.), are capable of providing their own needs, as well as the requirements of the following rotation crops in biological nitrogen and mobilize poorly soluble forms of phosphorus from the soil. Cultivation of legumes doesn't only make agribusiness efficient but also improves the agrophysical condition of the soil. One of the main biological features of these crops is the ability to form active complexes with soil microorganisms. With their help, a significant amount of nitrogen is bound from the air. This process occurs thanks to nodule bacteria, which, penetrating the root hairs of the seedlings, intensively divide and form nodules. This property is decisive, since other crops are the only consumers of this element, while legumes not only absorb nitrogen from the air but also enrich the soil in an accessible form for the next crop of the crop rotation. This allows reducing nitrogen application rates and, as a result, saves money and reduces the chemical load on the soil and the environment. Therefore, the observations of the metrological network of Ukraine indicate that climate changes, especially the increase in temperature, have already affected several meteorological characteristics. The conditions of the Left Bank ForestSteppe of Ukraine have also undergone such changes. An increase in heat supply during the growing season and a decrease in precipitation was noted, which indicates the formation of conditions typical for the central and southern regions of the country (Dnipropetrovsk, Zaporizhzhia, and Mykolaiv regions). Thus, the shift of heat-demanding crops to the north of our country is obvious. Soybeans and chickpeas belong to such promising crops. At the same time, it is necessary to note the increase in requirements for the collected raw materials. Thus, today it is a priority to obtain balanced grain in terms of the content of valuable amino acids and other compounds. Therefore, the chosen topic is significant and relevant since it has not been studied under the conditions of the Left Bank Forest-Steppe of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0117U006536

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного,

людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Andriy Melnyk, Yuriy Romanko, Anhelina Dudka, Vika Chervona, Maxim Brunyov, Evhen Sorokolit. Ecological elasticity of soy varieties' performance according to climatic factors in Ukraine. AgroLife Scientific Journal. Volume 11, No. 2. C. 91–99. DOI: https://doi.org/10.17930/AGL2022212
- 2. Мельник А. В., Романько Ю. О., Бруньов М. І., Сороколіт Є. М. Кубрак Т. М. Ріст та розвиток нуту в умовах північно-східного Лісостепу України. Вісник Сумського НАУ. № 2 (40). 2020. С. 38–46.
- Бруньов М. І., Дудка А. А. Вплив удобрення на вміст білка та його амінокислотний склад у зерні сортів сої різних груп стиглості в умовах Лівобережного Лісостепу України. Вісник Сумського НАУ. № 4 (54). 2023. С. 9–14. DOI: https://doi.org/10.32782/agrobio.2023.4
- Романько Ю. О., Червона В. О., Червоний Я. М., Бруньов М. І. Шляхи екологізації технології вирощування нуту в умовах Лівобережного Лісостепу України. Таврійський науковий вісник. Випуск № 135, Частина 2. 2024. С. 61–72. DOI: https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.135.2.8
- Мельник А. В., Бруньов М. І., Дудка А. А., Романько Ю. О., Червона В. О., Червоний Я.М. Сортові особливості формування якості зерна нуту в умовах Лівобережного Лісостепу України. Аграрні інновації. Випуск № 23, 2024. С. 123–128. DOI: https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.23

Наукова (науково-технічна) продукція: сорти рослин

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U006536

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Андрій Васильович

2. Andriy V. Melnyk

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дідур Ігор Миколайович
2. Ihor M. Didur

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6612-6592

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=5nWnGx0AAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевніков Микола Янаєвич
2. Микола Я. Шевніков

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радченко Микола Володимирович
2. Mykola Radchenko

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?user=LHotS6AAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Троценко Володимир Іванович
2. Volodymyr I. Trocshenko

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Міщенко Юрій Григорович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Міщенко Юрій Григорович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Веретейченко Ірина Анатоліївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна